Vak'ai Hayriye

Yazan: Salâhaddin Güngör

— 1 —

Alemdarın ölümünden yirmi sene sonra...

Rumeli isyan içinde çalkanırken Yeniçeri eşkıyasının İstanbulda yapmadığı kepazelik kalmıyordu

Yeniçerilerin baklava alayı

Alemdarın intikamını almak için tarih yirmi sene bile beklemedi. Devlet, Mora'da başkaldıran bir avuç eşkiyayı sönmü geçirmeye olmuştu. İsyanı yatıştırmağa giden devletlü paşalar, kış bastırınca birer bahane bulup İstanbula dönüyorlardı. Akdeniz adalarında ateş saçağı sarmıştı. Atina, Misolonki, Karbeli, İnebahtı, Trepoliçe, hasılı bütün Tesalya ve Mora reayası, senelerdenberi gizli gizli hazırlanarak, sırası gelince her tarafta ihtilâl bayrağını çekmişlerdi.

Asiler üzerine gönderilen başıbozuk asker, bulundukları yerden bir adım ileri gidemiyordu. Şuradan buradan toparlanmış bu derme çatma kuvvetlerin, arada bir yaptığı çapulculuk vak'aları, İstanbula büyük bir yararlık gibi aksediyor, torbalar içinde «deri devlet» getirilen birkaç yüz kellenin şerefine günlerce şenlikler tertib edildiği oluyordu. Halbuki işin içyüzü, çok fecidi. Menzil Emini Kara Osmanoğlu Yakub Ağa, Mora Seraskerine «Yanımda akçe kalmadı. Askerin iaşesi nice kabil olur?» diye haber üstüne haber salmağa hâlde, feryadına kulak veren bulunmuyordu.

Asker, yollarda susuzluktan kırılıyordu. Dağ köylerinde kokorozdan başka yivecek yoktu. Livadya ovaları temmuz güneşi altında aşılırken, yarıdan fazla telefat verilmişti. Top çeken beygirlerin, topları değil, kendilerini çekecek halleri yoktu. Koca Terapoliçe ordusundan kırıla kırıla işe yarar ancak on bin nefer kalmıştı. Eğer, arada bir Mısır gemileri zahire yetiştirmemiş olsa, halkla ordudan tek kişi açlıktan kurtulamıyacaklardı.

Mora işleri bu halde iken İstanbuldaki yeniçeri zorbaları, Saray Kethüdası Hâlet Efendinin himayesi altında, diledikleri gibi hareket ediyordu. Çapulculuk, hiç bir devirde görülmiyen bir dereceyi bulmuştu.

Hududlarda devletin haysiyeti iki paralık olduğu sırada, ocaklûlar aralarında baklava alayları tertib ediyor, el ayak çekildikten sonra sokaklara dağılarak namuslu kadınlara, genc çocuklara uluorta sarkıntılık ediyorlardı. Çok defa rezalet bu kadarla kalmıyor, ele geçirilen kadınların, bekâr odalarına kadar sürüklendiği oluyordu.

Yeniçeriler, 1241 ramazanının on beşinci günü gene böyle bir baklava alayı tertib etmişlerdi. Sarayın hâs mutfağında hazırlanan yüzlerce tepsi baklava, elden ele dolaştırılarak uzun bir alay halinde yola çıkarılmıştı.

Sekbanlar, en önde meş'ale çekiyor, ve «güruhu eşkiya» kâh hep bir ağızdan tekbir getirerek, kâh gelişigüzel nâralar atarak ilerleyorlardı.

O sırada zilzurna sarhoş bir yeniçeri neferinin, yol üstünde duran bir ihtiyarı, sille tokat yere yıktığı görüldü. Derken, alayın düzeni bozuldu diye, daha birkaç yeniçeri, halkadan ayrılıp adamcağızın üzerine çullandılar. İhtiyar, neye uğradığını bilmedi. Hele neyse ki, hançerleri, kınlarından çıkarmak akıllarına gelmemişti. Bu badireden birkaç zorlu yumrukla kurtulduğu için Allahına şükrederek ayağa kalktı, üstünün başının tozunu silerken, elinde tuttuğu sekiz yaşlarındaki torununa sitem ediyordu:

— Evlâd... Ben sana «Gel bu gece evimizden çıkmıyalım» dediğim zaman, sözümü dinleseydin olmaz mıydı?.. Sanki baklava alayını gördün de başın göke mi erdi?

Sonra, alayın uzaklaştığı istikamete doğru yaşlı gözlerini çevirerek:

— Hey Yarabbi! Dilerim senden, bu ocağı gelecek ramazana yetiştirme! diye beddua etti.

Yeniçerilerin şehirde yapmadıkları fenalık yoktu. Dağ başındaki şakiler de ancak bu kadar pervasız hareket edebilirlerdi. Asmaaltındaki bekâr odalarında ne cinayetler işleniyor da, hesabını arayıp soran olmuyordu. Ağapaşa diye anılan yeniçeri ağası Hüseyin Ağa, bir aralık bu odaları yıktırmağa karar verdi. Fakat her nedense müsaadesini bir türlü alamıyordu.

Ağapaşa ısrar edince, zamanın müneccimbaşısı:

— Olmaz, demişti, büro, Akrebden çıkmadı!

Hüseyin Ağa, bu cevaba kızdı:

— Ben, bürcün Akrebde olduğunu görmedim amma, yemin ederim ki akreb bu odaların içindedir! dedi.

Ertesi günü Asmaaltından geçenler, bekâr odalarının temelinden yıkılmış olduğunu gördüler. Ağapaşa, bir gecenin içinde buraları dümdüz etmişti.

Bu esnada Yunan eşkiyası, devleti sarsıtmak için dört tarafa saldırıyorlardı. Hatta bir gece Beyrut sahillerine bile asker çıkarmağa kalkışmışlar, fakat ahalinin müdafaası üzerine yarıdan fazlası kırılıp, geri kalanı da paçayı zor kurtararak gemilerine kaçmışlardı.

Çamlıca taraflarını tutan denizci Rumlar, muhasara altında bulunan Misolongi'ye zahire vermek için Osmanlı gemilerini zik zak tacız ediyorlardı. Ramazan ortalarında gene bu maksadla kırk kadar gemi, on beş altı kayığile Osmanlı donanmasına hücum etti, fakat yedi saat süren kanlı bir muharebe neticesinde dikiş tutturamıyarak çekildiler.

Misolongi'nin akşama sabaha Osmanlı eline düşmesi bekleniyordu. Rumlar, son bir gayretle muhasara hattını yarmak istediler ve Misolongi etrafında dolaşan beş bin eşkiya ile haberleşerek, kaleden çıkmak için sözleştiler. Fakat, içlerinden bir papas, gelip Osmanlı ordusuna işi haber verince tuzağa tutuldular. Muhasara hattını yarmak isteyen Rumlar, kafile kafile pusuya düşürülerek imha edildiler.

Osmanlı ordusu, gece alaturka saat yedide Misolongi'ye girdi.

Fakat Narda despotile Tırhala kaptanlarından İstiryo otuz kadar eşkiya ile Misolongi civarında sarp bir dağın tepesine çekilmiş bir türlü teslim olmuyorlardı. Altı saat süren bir cenkten sonra, nihayet canlarından bezerek barutla ateşledikleri kalenin içinde cayır cayır yandılar. Osmanlı ordusunun kazandığı bu muvaffakiyet şerefine İstanbulda şenlikler yapıldı.

Müjdeyi getiren posta tatarlarına samur kürkler giydirildi, atiyeler, ihsanlar verildi. Paşalara mücevherli hançerler gönderildi.

Bütün bunlar iyi, hoştu amma, Mora isyanı öyle birkaç hamle ile önü alınabilecek isyanlardan değildi.

(Arkası var)

Doğru değil mi?

Kurşun borulardan geçen içilecek şeyler

Belediyemiz, son günlerde çok isabetli bir karar daha verdi. İçilecek şeyler satan esnaf bunları buz dolablarında soğutup sıhhate muzır kurşun borulardan geçiremiyecekler, eski usulde buzla serinleterek oldukları gibi muhafaza edilmelerini ve kimyevi bir tahallüle uğramamalarını temin edecekler.

Fakat bu karar, yüzlerce lira masraf ederek buz dolabları tedarik etmiş esnafın itirazını mucib oldu. Çünkü onların makineleri artık bir işe yaramıyacak, dükkânlarda birer korkuluk mahiyetinde kalacaklardır. Hatta esnaf, daha ileri giderek Belediyenin bu mukarreratı, sade umumi sıhhati düşünerek değil, inhisarı altındaki bozun satışını artırmak için ittihaz ettiğini bile iddiaya kalkıştılar.

Belediyenin bu vaziyet karşısında buz dolablarının faaliyetinden men'inin, buz ticaretine genişlik vermek için deil, sırf halkın menfaatini gözetmek noktasından vazolunduğunu alenen vatandaşlara bildirmekle kalmamalı, kurşun boru derecesinde, hatta onlardan daha muzır husussların da ortadan kaldırılmasını meselâ gıda maddelerinin safiyetinin, yenecek, içecek satan dükkânların ve şahısların temizliğinin temini ve sair gibi işleri de kurşun boru meselesi gibi derhal kestirme bir yoldan halletmelidir, diyoruz,

Doğru değil mi?

Samsun Asliye ceza hâkimliği

Sultanahmed ikinci sulh ceza mahkemesi hâkimliğinden terfian Samsun asliye ceza mahkemesi hâkimliğine tayin edilen Salâhaddin Demirelli, tayin olunduğu yere gidip, yeni işine başlamıştır.

Salâhaddin Demirelli

Salâhaddin Demirelli, Hukuk Fakültesinin 1928 - 1929 mezunlarındandır. Adliye sahasında evvelâ İzmirin Karaburun Müddeiumumiliğinde bulunmuş, bir buçuk sene sonra Menemen Müddeiumumisi olmuştur. Beş ay sonra da İstanbula sulh hâkimi sıfatile gelerek, burada bir buçuk sene Müddeiumumi muavini salâhiyetile çalışmıştır. Sırasile Galatada, Beyoğlunda sulh hâkimliği yapmış, Samsuna tayinine kadar da Sultanahmed ikinci sulh ceza mahkemesi hâkimliğinde kalmıştır.

Tanınmış Adliyecilerimizden Temyiz mahkemesi birinci hukuk dairesi reisi Fuad Hulûsi Demirellinin küçük kardeşi olan Salâhaddin Demirelli, garb kültürile beslenmiş ve mesleğini içten benimsemiş kıymetli hâkimlerimizdendir. Kendisine yeni vazifesinde de muvaffakiyetler temenni ederiz.

Yeni seyrüsefer talimatnamesi

Seyrüsefer idaresi bir müddet evvel, taksilerin şehir dahilinde ve haricinde tatbik etmek mecburiyetinde oldukları tarifeyi ilân etmişti. Yapılan tetkikatta bu tarifenin mülga Şehremaneti zamanında yapılmış bir tarife olduğu ve bugünkü vaziyete nazaran değişmesi iktiza ettiği anlaşılmıştır. Bu meyanda eskiden zamlı tarifeye tâbi tutulan Boğaziçinin Rumeli ce Anadolu sahili yolları ile Suadiye yolu eskiden şehir mıntakası harici tutulmuşsa da bilâhare bu yollar asfalta tahvil edilerek otomobiller için en elverişli bir yol haline konulmuştur. Bu itibarla yeniden tetkikat icra ettirerek yeni bir tarife tanzimine lüzum görülmüştür. Bu tarifede nerelerde şehir harici zammı alınacağı tafsilâtile zikredilecektir.

Şehir ve Memleket Haberleri

Kandıra köylerinde kanlı bir facia

Bir kız kaçırma vak'ası ölümle neticelendi

İzmit (Hususî) — Kandıranın Koymas nahiyesinin Davudlar köyünde kanlı bir kız kaçırma hâdisesi olmuştur. Bu köyde henüz 13 yaşında bulunan İbrahim oğlu Kâzımın kızı Seheri ayni köyden Keleş oğullarından Mehmed oğlu Topal Zülkade adında bir şahıs zorla kaçırarak kıza tasallût etmiştir. Bu vak'a üzerine, kızın babasile akrabaları muhtara müracaat ederek kızı Topal Zülkadeden geri almışlarsa da bu adam, geceyarısı 4 kardeşile beraber Kâzımın evine tecavüz ederek Seheri tekrar kaçırmak istemişlerdir. Kızın babası bu vaziyet karşısında tabancasını çekerek Zülkadeyi öldürmüş, kardeşlerinden Rasim ismindeki şahsı da yaralamıştır. Vak'a üzerine, tahkikata başlanmıştır.

MÜTEFERRİK

İş Bankası umum müdürü

İş Bankası umum müdürü Sadeddin Erda, Ankaradan şehrimize gelmiştir. Umum müdür bugün bankanın İstanbul şubesinde meşgul olduktan sonra Ankaraya dönecektir.

Merhum Hâmid için yapılan ihtifal

Büyük şair Abdülhak Hâmidin ölümünün yıldönümü münasebetile dün Üsküdar Halkevinde büyük bir ihtifal yapılmıştır. Merasimde, büyük hatırasına hürmeten ayakta iki dakika sükût edilmiş, müteakıben kürsüye gelen musiki muallimi Ecved, Hâmidin hayatı ve eserleri hakkında bir konferans vermiştir. Bundan sonra şairin «Tarık» piyesinden bir kaç sahne temsil edilmiştir.

Tıb talebesinin gezintisi

Tıb Fakültesi talebelerinden kalabalık bir grup, hocalarile beraber dün Adada bir gezinti yapmıştır.

Talebeler sabahleyin hususi bir vapurla Adaya gitmişler, öğle yemeğini Plâj otelde yedikten sonra akşama kadar muhtelif eğlenceler tertib etmişlerdir. Kafileyi taşıyan vapur geç vakit dönüşte, Boğaziçinde de bir cevelân yapmıştır.

Sarhoşluk hali

Aksarayda oturan Cemal Ulusoy, dün kafayı adamakıllı tütsüledikten sonra, Lângada bir kahveye girmiş ve müşterileri rahatsız etmeğe başlamıştır. Bu vaziyeti gören garson Muzaffer, Cemali kahveden çıkarmak istemiştir. Fakat Cemal, kendisinin kahveden çıkarılmak istendiğini anlayınca bıçağını çekerek Muzafferi yüzünden yaralamıştır. Cemal yakalanmış, Muzaffer tedavi altına alınmıştır.

Bir yangın başlangıcı

Evvelki geceyarısına doğru Kadıköyünde Kayışdağı caddesinde 101 numaralı inşaat müteaddihi Saide aid köşkün soba bacasında biriken kurumlar bir yangın başlangıcına sebebiyet vermişse de, ateş köşk sakinleri tarafından süratle söndürülmüştür.

İzmitte kurutulan bataklıklar

İzmit (Hususi) — İzmitteki sıtma mücadele teşkilâtı programlı mesaisinin mükâfatını görmekte ve halkı daima memnun bırakmaktadır. Evvelce sıtmalık bir şehir olarak tanılan İzmitte sıtma nispeti %27 iken, bugün %6 ya kadar düşürülmüştür. Son olarak Adapazarında on bin dekarlık tahmin edilen Tesbihli gölü bataklığı kurutulmuş ve 9 bin metre uzunluğunda kanallar açılmıştır. İki seneyi mütecaviz bir zamandanberi kurutulmasına çalışılan Gökçeören bataklığı da tamamen kurutulmuştur. Bu bataklıkta pek muazzam kanallar açılmıştır.

Kurutulan bu bataklıklar, topraksız köylüye tevzi edilmektedir.

Kıymetli bir ilim yuvası

Darüşşafakanın 68 inci yıldönümü

Memleketimize kıymetli uzuvlar yetiştiren bu kültür müessesesinin yıldönümü dün hararetli bir şekilde kutlandı

Darüşşafakanın dünkü yıldönümü merasiminde bulunanlar

Kıymetli irfan müessesemiz Darüşşafakanın 68 inci yıldönümü dün kutlulanmış ve bu münasebetle yapılan merasim saat 10 dan 18 e kadar devam etmiştir. Merasimde Darüşşafakanın eski ve yeni mezunları, talebe velileri, talebeler ve davetliler hazır bulunmuştur.

Merasime saat 10,30 da son sınıf talebesinin hep bir ağızdan söylediği İstiklâl marşile başlanmıştır. Bundan sonra Darüşşafaka mezunlar kurumu reisi Refik kürsüye gelerek, Sakızlı Esad Paşanın tavsiyesile Cemiyeti Tedrisiyei İslâmiye tarafından Türk yetimlerinin talim ve terbiyesi gayesile 1289 senesinde kurulan Darüşşafakanın tarihçesini, bu müddet zarfında geçirdiği safhaları, yetiştirdiği kimselerle memleket kültürüne yaptığı hizmetleri anlatmıştır.

Uzun alkışlarla neticelenen bu veciz sözleri müteakıb Millî Şefimiz Reisicumhurumuza, Meclis Reisine, Başvekile ve Maarif Vekiline tazim telgrafları çekilmesine karar verilmiştir.

Bundan sonra İsmail Safanın Darüşşafaka için yazdığı manzume okunmuş ve talebeden Esad da kendi yazdığı bir şiiri okumuştur.

Birkaç eski mezun, sıra ile kürsüye gelerek bu şefkat yurdunda talebelik hatıralarını anlatmışlar ve kendilerini yetiştiren hocalarını büyük bir hürmetle anmışlardır.

Bu güzel konuşmalardan sonra salonu dolduran eski ve yeni mezunlarla talebeler hep bir ağızdan Darüşşafaka marşını söylemişlerdir.

Kısa süren bir müziği müteakıb saat 13 te yemeğe inilmiş ve Darüşşafakanın an'anevî yemeği olan etli pilâv, fasulye ve üzüm hoşafı büyük bir neşe içinde iştahla yenmiştir.

Saat 14 te mekteb gezilmiş ve bundan sonra tekrar salona çıkılmıştır. Programın ikinci kısmı saat 15 te Vasfi Mahirin bir manzumesile başlamış, bunu müteakıb talebeler zeybek oyunu oynamışlar, şiir ve monolog söylemişlerdir.

Değerli san'atkâr Münir Nureddin alaturka ve Necib Celâl de alafranga birer konser vermişlerdir. Bundan sonra talebeler büyük bir muvaffakiyetle «Fermanlı Deli Hazretleri» komedisini oynamışlardır. Baştan sona kadar tam bir neşe ve samimiyet içinde devam eden merasim saat 18 de sona ermiştir.

Çuvallık kanaviçe

Ankara gümrüğüne 100 bin çuvallık kanaviçe ile 1500 aded otomobil lâstiği gelmiştir.

Kesik kol tahkikatı

Beşiktaşta Abbasağa parkı alt kısmında bulunan kesik kol ve bacakların tahkikatı devam etmektedir. Hâdise, henüz esrarını muhafaza etmektedir. Dün pazar olmasına rağmen, zabıta bu iş üzerindeki incelemelerine devam etmiş, elinde bulunan bazı ufak ipuçları etrafında uğraşmıştır.

Hırsız çırak

Bakırköyünde bakkal Abbasın dükkânında çıraklık yapan Hüseyin, ustası bulunmadığı bir sırada dükkândan çay ve şeker çalmıştır. Çaldığı çay ve şekeri başka bir yere satarken yakalanan Hüseyin dün Sultanahmed üçüncü sulh cezada yapılan muhakemede suçu sabit görülerek bir ay yirmi gün hapse mahkûm edilmiştir.

Elleri kesildi

Nişantaşında oturan Şişli lâstik fabrikasında işçi Ali, fabrikada çalışırken kazaen her iki elini makineye kaptırarak kestirmiştir. Yaraları derince olan Ali tedavi altına alınmıştır.

Bursada tek tip ekmek

Bursa 13 (a.a.) — Dün vilâyet Fiat Murakabe komisyonu Valinin başkanlığında bir toplantı yapmıştır. Bu toplantıda 15/4/941 salı gününden itibaren Bursada da tek tip ekmek yapılması kabul edilmiştir. Yüzde 11 çavdar karışık yapılacak bu ekmeğin kilo fiatı 13 kuruş olacaktır.

23 nisan Çocuk Bayramı

Büyük Millet Meclisinin açıldığı ve Ulus eğemenliğinin kuruluş tarihi olan bu mes'ud günü çocuklarımızın coşkun sevinclerle geçirmesi kadar manalı bir gün var mıdır?

HEM NALINA HEM MIHINA

Amerika mevzi alıyor

Balkanlardaki kanlı mücadele ile çok yakından alâkadar olduğumuz için, pek dikkatimize çarpmıyor amma Amerika, Avrupaya doğru yanaşarak mevzi almaktadır. Avrupanın şimalindeki Groenland'a gelmesi, Amerika vapurlarının Süveyşe kadar gitmelerine müsaade edilmesi, Atlas Okyanusunda Amerika kıt'asile Avrupa ve Afrika arasında bir merhale olan Asor adalarına yerleşmek istemesi, Amerikanın Avrupaya doğru yaptığı son derece mühim sevkulceyşî hamlelerdir. Bütün bu hareketleri, zamanı, daha doğrusu kıvamı gelince, Amerikanın, harbe filen de müdahale edeceğine delil telâkki etmek yanlış olmaz.

Groenland, gerçi ıssız bir yerdir. Fakat, şimdi şimalî Amerika ve Kanada ile İngiltere arasındaki en mühim deniz yoluna hâkim bulunmaktadır. Ternöv - Kanada - Groenland - İngilterenin işgalinde bulunan Danimarkanın İzlanda adasile Fröer adaları - İskoçyada tesis edilecek hava ve deniz üsleri sayesinde Atlantik meydan muharebesinin şimal cephesinde Alman denizaltılarına ve uzun mesafe bomba tayyarelerine karşı mücadele etmek kolaylaşır. Hele Serbest İrlandayı da yola getirip bu memleketin garbında hava ve deniz üsleri vücude getirmek kabil olursa, Atlantik meydan muharebesini kazanmak ümidi daha kuvvetlenir.

İngilterenin müttefiki olan Portekize aid bulunan Asor adalarile onların doğu cenubundaki Mader adalarının, Amerika tarafından kiralanarak oralarda üsler tesisi halinde Amerika ile batı cenub Avrupa ve batı şimal Afrika arasındaki orta Atlantikte de mücadele kolaylaşır. O zaman bu adalarla Cebelüttarık müsellesi arasında vaziyete Amerika ile İngiltere hâkim olurlar. Böylece Amerikadan Akdenize gelecek vapur kafilelerinin tâ Ümid burnunu dolaşmalarına lüzum kalmaz. Bu adalarda Amerika üsleri tesisi sayesinde Atlantik meydan muharebesinin merkez cephesinde de vaziyet demokrasiler lehine inkişaf eder.

Atlantik meydan muharebesinin en mühim iki cephesini, şimalde Amerikadan İngiltereye gelen yollar, merkezde de, gene Amerikadan Akdenize gelen yollar teşkil eder. Şimal cephesi çok daha mühim ise de merkezdeki de ondan daha az ehemmiyetli değildir. Cenubî Atlantikte ise Alman denizaltı gemilerinden ve bilhassa tayyarelerinden eser yoktur. Buralarda arasıra bir korsan kruvazör dolaşmakta ve bazı zararları mucib olmakta ise de bu geçid faaliyet pek o kadar ehemmiyetli değildir.

Roosevelt'in diğer bir kararı da, Amerikayı Hind Okyanusu - Kızıldeniz yolile Akdenize yaklaştırmaktadır. Bu mıntakada, Amerikanın üslere ihtiyacı yoktur; çünkü Afrikada, pek çok İngiliz üssü vardır. Onun için, Roosevelt'in, Kızıldeniz yolile Akdenize sokuluşu, bu denizi, artık harb mıntakası addetmiyerek Amerikan vapurlarını Süveyşe kadar göndermeğe karar vermek şeklinde tecelli etmiştir.

Amerikanın harbe girmesi için, bir iki adım daha atması kâfidir. Bu büyük demokrasi, şimdilik, harbe takaddüm eden bir hareketi yapmakta, vuruşmak için lüzumlu olan sevkulceyşi mevkileri tutmakta ve harbedeceği sahaya doğru yanaşmaktadır. Askerce bir teşbih isterseniz, bir batarya, nasıl ateş açabilmek için evvelâ mevzi alırsa, Amerika da öylece harbedebilmek için mevzi almaktadır.

Beyşehir gölünün suları çok yükseldi

Konya (Hususi muhabirimizden) — Beyşehir gölü, Konyanın en mühim hububat mıntakası olan Çumra kazasındaki ovayı sulama teşkilâtının en mühim membaıdır. Bir kaç sene evvel su seviyesi düşmüş olduğu için kanallara Beyşehir gölünden su alınamıyor ve arazi sulanamıyordu. Konya iktısadiyatı için bundan daha vahim bir hâdise tasavvur edilemiyeceğinden alâkadarlar telâşa düştüler, gölün sularını çoğaltarak kanallara su nakline müsaid bir seviyeyi bulması için tedbirler düşündüler, yaptılar. Bu tedbirler arasında o civardan geçen akar suların da sun'î mecralarla göle akıtılması ciheti de vardı ve bu cihet, temin olunarak vaziyet kurtarılmıştı. Fakat gölün suları mütevali kuraklık yıllar dolayısile azalmakta devam eyliyordu ve günün birinde sulama teşkilâtının bu gölden istifade edememesi tehlikesi beliriyordu. Şimdi bu tehlike tamamen uzaklaşmıştır. Gölün suları azami seviyeye yükselmiş, Beyşehir gölü havzasının mutad tabii vaziyetine göre yağacak yağmurlardan ve eriyecek karlardan hasıl olan sular da göl seviyesini bir miktar daha artıracaktır. Binaenaleyh Konya hububat merkezi olan Çumra kazasile Konya merkezine bağlı Yarma nahiyesindeki sulama teşkilâtı bu göl suyundan bol ve sıkıntısız istifade edecek, kanallardan muntazam surette akacak olan sularla mezruat icab ettirdiği surette sulanabilecektir.

CUMHURİYET

Nüshası 5 kuruştur.

Abone şeraiti

	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur.

Dikkat

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade edilmez ve ziyaından mes'uliyet kabul olunmaz.

Küçük hikâye

Bir kadeh rakı

Leman Ahıskal

Ayşenin İstanbula gelişi bir âlem olmuştu. Suyun bu kadar genişini, salın bu çeşid heybetlisini, kara pampuru dediği trenin böyle ateş saçarak uçar gibi gidişini ne duymuş, ne de işitmişti. Hele yeşilli kırmızılı kutu gibi şeylerin hıncahınç dolu olarak geçişlerini, köprü dedikleri ve nasıl olup da bu kadar kalabalığı taşıdığına akıl erdiremediğini, sokak ortasından parmağı ağzında seyre dalmıştı. Amcası kolundan tutup çekmeseydi otomobil altında kalıp can vermesi işten bile değildi hani... Fakat aradan bir yıl geçince, o da bu gürültüye uydu, bu hercü merce kapıldı ve köprüye ilk çıktığı günün sersemliğini unutuverdi. Bir buçuk ay önce de evlenirken:

— Düğünümü cazlı yapalım, bir salon tutalım, demişti. Bu arzuyu kırmamışlardı.

Ayşenin bir şirin yuvası da vardı. Kocası az kazanıyordu ama, ikisi de kanaatkârdılar.

Fakat bugün Ayşenin halinde bir başkalık vardı. Ortalık kararmış, saat dokuzu geçmiş olduğu halde o, köprü üstünde bir aşağı, bir yukarı dolaşıyor, etrafını gözetliyor, birisini bekler gibi uzakları kolluyor ve nihayet gözleri lâciverd çırpıntılı sulara takılıp kalıyordu. Bunlara sebeb ne idi?. İki gün önceki Adaya yaptıkları pazar gezintisinden sonra evlerinin tadı, tuzu kaçmış ve işte bugün de sokaklara düşmüştü. Adada rasladıkları eski köylüsü Recebin hafif gülümseyişi Ayşenin saadetini baltalamıştı. Bu tesadüf ve bir tebessüm nasıl oluyor da bir facianın başlangıcı olabiliyordu. İşte bunu Ayşe de henüz kestirememişti.

***

Ayşenin kocası Mustafa hayatında ilk defa bir meyhaneye giriyordu. Arkadaşlarından dinlediği meyhane âdetlerine yabancı idi. Kıyafet ve duruşundan buraların yabancısı olduğu belli birisile karşılıklı oturmuş içiyorlardı. Mustafanın peltekleşmeye başlıyan dilinden adamakıllı sarhoş oldukları seziliyordu. Karşısındakine âmiranę bir sesle:

— Şimdi anlat bakalım. İki kadeh rakı içmeden dilinin çözülmiyeceğini söylüyordun. İki şişeyi yuvarladın, dilini kökünden kopar da bir daha zehir kusmasın, dedi.

Kapısı açıldıkça sokağa kokuların en çirkinini kusan dar meyhanenin içinde çukura gömülmüş gibi duran ufak gözlerini dolaştırdıktan sonra, masanın üzerine eğilerek sesini yavaşlatan yabancı:

— Bir vakitler, dedi, onu, Ayşeyi Ali ile kaçmış dedikleri zaman gözlerim yaşarmıştı. Yazık oldu, diye de bu tazeciğe acınmıştım. Çünkü Ali, ipe sapa gelmez bir adamdır. Ne iş yaptığı, nerelerde yatıp kalktığı belli değildir. Bir sene var ki, ne onu, ne de ötekini görmemiştim.

— Demek ki tanıyorsun her ikisini de?...

— Tanımaz olur muyum hiç? Ali evlenirken düğününe gelmişti. O zamanlar daha körpeydi Ayşe. Ali, gözlerini onun üzerinden ayırmamıştı. Etrafımdakilere: «Ali Hatice ile evleniyor ama, gözü başkasında, yazık olacak, demişti. Köylüler de öyle zâhir» dediler.

Öyle de oldu. Aradan kırk gün geçmeden Ali köyden sıvıştı. Bir daha görünmez oldu. Bir ara, Aliyi çeşme başında beklerken görmüşler, diye de lâflar kulağıma çalınmıştı. Nihayet Ayşe köyden ayrıldı.

— Ali şimdi nerede?

— İşte onu dedim ya!. Bir senedir görmüyordum. Geçenlerde çıra küfesi sırtında sokak sokak dolaşırken gördüm. Bir kapıda Ayşeye raslamıştı, uzun uzun konuştular. Ben yanlarına sokulmak dileyince Ali uzaklaşıverdi, Ayşe de kapıyı yüzüme çaldı.

Mustafa ile yabancı doldurdukları kadehleri karşılıklı birer nefeste içtiler. Önlerindeki mezelerden birer lokma aldılar. Yabancı adam elinin tersile pos bıyıklarını düzelterek devam etti:

— Nihayet geçen gün senin yanında gördüm haspayı. Eh!. Ne de olsa sen Aliden daha efendi bir adamsın. Eğer seni sever ve kendini de sevdirirse geçinir, gider diye de düşündüm. Köylümün bolluğa kavuşması yüzümü güldürdü benim. İşte hepsi bu kadar bildiklerimin.

Mustafa ağır ağır masanın başından kalktı. Bundan iki sene önce bir kaç defa karnını doyurduğu bu sefil ruhlu adamın yüzüne yiyecek gibi baktı. Cebinden çıkardığı bir kaç lirayı masanın üzerine attı. Şapkasını avuçlıyarak sokağa fırladı.

Etraf kalabalık, ortalığı bir uğultu sarmıştı. Gözüne yandaki kazinonun duvar saati ilişti. Baktı. Saat akşamın sekizi idi. Demek ki iki saattir içiyorlardı. Kendi kendine mırıldandı:

— Olamaz. Buna imkân yok. Bu, işlenecek günahların en sorgulusu olur. Çok acı.

Yan sokaklardan birine saparak adımlarını sıklaştırdı. Kararını da vermişti. Karısının güleryüzüne kanmıyacak, tatlı sözlerine kapılmıyacak, oynıyacağı komedyaya ehemmiyet vermiyecekti. Uçar gibi de koşuyordu. Soluk soluğa kapının önüne vardı. Zili sert sert çaldı. Kapı açılınca içeri ok gibi daldı. Ayşe merak içinde idi:

— Nerede kaldın Mustafa? Beni merakta bıraktın.

Demeğe kalmadı, Mustafa yemek odasının ortasında duran masayı tekmeledi. Tabak, bardak gürültüleri arasında gürledi:

— Aliyi tanıyor musun? Onunla neler kanuştun?.

Ayşe şaşkına dönmüştü. Ne söyliyeceğini şaşırdı. Sorulanı anlamamıştı ki, cevabını verebilsin.

Ayşe, eski köylüsü Aliden çıra almış ve karısile barışıp barışmadığını sormuştu ama, bunun bir günah olacağını ve kabahat telâkki edilerek hesab sorulacağını aklına bile getirmemişti. Bu duraklayış ve şüphe Mustafayı kudurttu:

— Tabiî cevab veremezsin. Susacağını umuyordum senin.

Birdenbire yukarı fırladı. Ayşe fena halde ürktü. Titremeğe başladı. Çünkü Musatafa babadan kalma tabancanın durduğu çınçınlı sandığı açıyordu. Başına yazmasını sardı, sırtına mantosunu geçirdi ve çılgın gibi sokağa fırladı. Vak'ayı tam manasile kavrayamamıştı ama, Adada karşılaştıkları köylüsünün acı gülüşünü görür gibi olmuştu.

İşte şimdi de Ayşe köprünün üstünde dolaşıyordu. O, evden, ölümden korktuğu için değil, Mustafanın ellerini kana boyamamak için kaçmıştı. Kocasına karşı olan vefasından şüphe edilmesine tahammül ederdi. Fakat Mustafanın bileklerini kelepçeli görmek ona ölümden acı gelirdi.

İçinde kısa bir ürperme dolaştı. Dudaklarını ısırdı. Etrafını gözetledi. Ortalık adamakıllı tenhalaşmıştı. Daha fazla da bekliyemezdi. Son bir defa gözlerini koyu karanlıklara dikti, sonra mor sulara çevirdi ve köprünün parmaklıklarından denizin sularına bıraktı kendini. Boşlukta uçarken yuvasına bağlılığın inanile yüzü güldü, bahtın acılığile yüreciği sızladı.

Ayşenin ölümü, ne Recebin gülüşü kadar, ne de kocası Mustafanın içtiği bir kadeh rakı kadar acı bırakmadı, göz yaşartmadı bile...

Millî küme maçları

Beşiktaşla Fenerbahçe 1 - 1 berabere kaldı, Galatasaray da İstanbulsporu 3 - 1 yendi

Beşiktaş - Fenerbahçe maçında, Hakkı bir gol atmağa çalışıyor

Galatasarayla İstanbulspor, Fenerbahçe ile de Beşiktaş takımları dün millî küme maçları için Şeref sahasında karşılaşmışlardır.

Hakem komitesi tarafından seçilen hakemlerden Doktor Tarık ilk maça gelmediği için yeni bir hakem bulmak bir hayli münakaşayı mucib olmuş ve otuz beş dakikalık bir teahhurdan sonra Galatasaray - İstanbulspor maçına Süleymaniyeden Bülend münasib görülmüştür.

Fenerbahçe - Beşiktaş maçının hakemi Adnan Akın da rahatsızlığını ileri sürdüğünden bu maç için de hakem aramak mecburiyeti hasıl olmuş ve İstanbulspordan Samimin hakemliği de güçlükle temin edilmiştir.

Millî maçların yükünü üzerine almak istemiyen hakemlerimizin fikirlerini daha evvelden alâkadar heyete bildirmeleri, maç saatinde hususle gelen bu gibi karışıklığı pek güzel bertaraf edebilir bir çaredir. Futbol hakem komitesinin bu hususu nazarı dikkate alacağına da şüphe yoktur.

Galatasaray - İ. Spor

İlk hücumu yapan Galatasaray birinci dakikada bir penaltı kazandı ise de hakemin gözünden kaçan bu hareketini Salâhaddin topu kaleye atarak ilk golü yapmakla tamamlamış oldu. İstanbulspor için hiç de beklenilmeyen bu sayı Galatasaray'a kat'î bir avantaj temin edildiğinden Galatasaray hâkim ve tehdidkâr bir oyunla 6 ncı dakikada Salimin şahsî bir hücumile ikinci sayıyı da yapıverdi. Bu hücumda Galatasaray sağ açığı Mustafa sakatlandı, ve bir müddet sonra oyuna sakat olarak girdi.

Oyunun başında iki gol yemiş olan İstanbulsporun âsabı bozulmuş ve telâfisi pek güç olan bu sayılara mukabele için de sert bir oyun tutturmuştur. Oyunculardan fazla heyecan içinde olan hakem, iki tarafın gittikçe kızışan sertliklerine yumuşak hareketlerile sebebiyet verdiğinden maçta alabildiğine bir sertlik başladı. 30 uncu dakikada Esfak da kısa bir zaman oyun harici edildi ve pek tabiidir ki sert oyun da bu yüzden mütemadiyen genişleme istidadı gösteriyordu.

Mustafanın sahayı terkedişile 10 kişi kalan Galatasaray, sür'atli ve canlı oynayan İstanbulspor karşısında bir müddet müdafaada kaldı ve 42 nci dakikada mükemmel bir hücum yapan İstanbulsporun yaptığı biricik golü önlemek imkânını bulamadı. Oyun İstanbulsporun hakimiyeti altında iken 2 - 1 Galatasarayın lehinde bitti.

İkinci devre daha büyük bir sertlik içinde oynandı. İstanbulsporlular bir golle beraberliği ve sonunda da galibiyeti elde edecek bir şekilde oyuna başladılar. 13 üncü dakikada bir İstanbulspor hücumunda müdafaa ve muhacimlerden müteşekkil kalabalık bir grup Galatasaray kalecisi Osmanı altta bırakmak suretile birbirlerinin üzerine yığıldılar ve tabiî altta kalan Osman da birkaç dakika sonra ancak kendine gelebildi. Galatasaray kalesinde adeta bir ravundluk boks yapılmış ve hakem kimin kime vurduğunu görmediği için netice de dostça halledilmiş oldu.

Salimin 18 inci dakikada Galatasaraya kazandırdığı üçüncü sayıdan sonra hakemin birbirini tamamlayan kararsız müdahaleleri içinde bozuk, fakat sert bir şekilde cereyan eden maç 3-1 Galatasarayın galibiyetile sona ermiştir.

Fenerbahçe - Beşiktaş

Fenerbahçe ile Beşiktaş arasındaki maçı İstanbulspordan Samih idare etti ve takımlar şu şekilde sahaya çıktılar:

Fenerbahçe: Cihad - Zeynel, Lebib - Ömer, Esad, Fikret - K. Fikret, Naci, Naim, Niyazi, Rebii.

Beşiktaş: Mehmed Ali - Yavuz, Hüsnü - Rifat, Halil, Feyzi - Sabri, Hakkı, Şakir, Şeref, Şükrü.

Fenerbahçe ile Beşiktaş arasındaki bu oyunun bütün mücadelesi Fenerbahçe muavin hattında toplandı ve hemen hemen oradan da idare edildi.

Uzun zamandır, takımda oynamıyan Esad, muavin hattından ziyade, hafif olan Fenerbahçe müdafilerinin arasında yer aldığı için takımda muvazene temin etmek mümkün oldu. Esasen lik maçlarındaki sür'atini kaybetmeğe başlamış olan Beşiktaş, bu ağır oyun tarzile eskisi kadar iş göremez bir hale geldi. Öteden beri Beşiktaşın bütün hücumları Hakkının fazla çalışmasına bağlı idi. Son haftalarda olduğu gibi, dün de lüzumundan fazla durgun oynayan Hakkı durunca, Beşiktaş hücum hattında Şeref ten başka didinen bir oyuncuya raslamak mümkün olmadı.

Beşiktaşın tehlikeli sayılan iki açığını iyice marke eden Fikretle, Boncuk Ömerin vazifelerini tam muvaffakiyetle yapmaları, Esadın da inkâr edilmez yüksek oyunu Beşiktaşa olduğu yerden fazla kıpırdamağa imkân bırakmadı.

Hücumlar, iki taraf için de ayni derecede çabuk ve tehlikeli olmakla beraber, Fenerbahçe hattındaki canlılık daha fazla idi. Soldan yapılan bir Beşiktaş hücumunda Fenerbahçe müdafii Zeynel penaltı yaptı. Hakkının çektiği şüt de Beşiktaşa ilk golü hediye etti. Fenerbahçenin hemen bu devrede beraberlik vaziyetine girmek için sarfettiği gayret Beşiktaş müdafaasının bozuk oyunu dolayısile her an netice verecek bir şekilde idi. Beşiktaşın çok aksayan sol tarafı bu tehlikeyi kendi kendine büyüttü ve tam avut çizgisi üzerinde topun izini kaybeden Fenerbahçe merkez muhacimi Naim hiç ümid edilmedik bir şekilde yaptığı bir çevirişle Mehmed Aliyi avlamış ve Fenerbahçenin de beklediği golü 44 üncü dakikada yapmıştır. Bir dakika sonra devre 1-1 berabere bitti.

İkinci devreye hâkim gibi başlayan Fenerbahçe müessir olmıyan hücumlarından sonra topu Beşiktaş muhacimlerine verdi Şerefin beş metre mesafeden kaçırdığı en büyük fırsat heba olduktan sonra Beşiktaş, hiç bir vakit ciddî sayılabilecek bir vaziyet yakalıyamadı. Sağ açıkla, merkez muhacim arasında yer değiştirmeğe varıncıya kadar her türlü tedbire başvuran Beşiktaş, önü iyi bir şekilde beslenmiş olan Cihadı mağlûb edememekten mütevellid bir yorgunluk içinde iken Fenerbahçe bilhassa sağ taraftan Mehmed Aliyi sık sık tehdid bile etti. Beşiktaş telâş içinde iken maç 1 - 1 e berabere bitti.

Kombinezon, şüt, hattâ stop noksanlığı o kadar fazla idi ki, iki büyük takımın oyunu umumî takdiri mucib olmadı.

Şeref sahasında yapılan Fenerbahçe, Beşiktaş B takımları maçını 1 - 0 Fenerbahçe kazandı.

Ankarada

Ankara 13 (Hususî) — Millî küme maçlarına bugün devam edildi. İlk maçı Gencler Birliği ile Eskişehrin Demirspor takımı yaptılar. İlk devre sıfır sıfıra bitti. İkinci devrede Demirspor bir gol yaparak 1 - 0 galib geldi.

İkinci maç, Harbiye ile Maskespor arasında oynandı. Bu maç da 1 - 1 beraberlikle sona erdi.

İzmirde

İzmir 13 (Hususî) — Millî küme maçı için Altınordu - Altay karşılaştılar. Altınordu 2 - 1 galib geldi.

Beyoğlu Halkevi müsabakaları

Beyoğlu Halkevi tarafından tertib edilen voleybol müsabakaları dün nihayet bulmuştur.

35 takımın iştirak ettiği üç kategoride de Yüksek Mühendis Mektebi şampiyon olmuştur.

Mühendis Mektebi Galatasarayla yaptığı maçı 15-11, 15-7 kazanmıştır.

Kurtuluş takımı da basketbol maçında Kırmızıbeyaz takımını 20-12 yenmiştir.

Acıklı bir ölüm

Adalar Kaymakamı Şevket Altınalev ve İstanbul Ticaret müdiriyeti raportörü İhsan Altınalevin hemşireleri Fatma Zehra Altınalev geçirdiği mühim bir ameliyat neticesinde irtihali darıbeka eylemiştir.

Cenazesi bugünkü pazartesi günü Beşiktaşta Sinanpaşa camii şerifinde öğle namazı kılındıktan sonra Yahyaefendi dergâhındaki aile makberesine defnedilecektir. Cenabı Hak kederdide ailesine sabır ve merhumeye rahmet eylesin.

RADYO

Bu günkü program

8,00	Program	18,40	Fasıl heyeti
8,03	Haberler	19,15	Müzik (Pl.)
8,18	Müzik (Pl.)	19,30	Haberler
8,45	Konuşma	19,45	Konuşma
★		19,50	İnce saz
12,30	Program	20,15	Rad. gazetesi
12,33	Şarkılar	20,45	Piyano
12,50	Haberler	21,05	İstekler
13,05	Şarkılar	21,30	Konuşma
13,20	Müzik (Pl.)	21,45	Orkestra
★		22,30	Haberler
18,00	Program	22,45	Caz (Pl.)
18,03	Orkestra	23,30	Kapanış

Teşekkür

Muztarib olduğum nevroidden muvaffakiyetli bir ameliyatla beni kurtaran ve tedavimde büyük bir ihtimam gösteren Tıb Fakültesi profesörlerinden kıymetli mütehassısımız doktor Kâzım İsmail Gürkana alenen teşekkürü bir borc bilirim.

Alâeddin Alpar

Seyhan Vilâyeti Daimî Encümeninden:

1 — Adana Reşadbey mahallesinde on dersaneli ilk okul binası ikmali inşaatı keşif tutarı olan «25000» lira üzerinden kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 28/4/941 tarihine musadif pazartesi günü saat 15 te Vilâyet Daimî Encümeninde yapılacağından kapalı zarflar en geç bu saatten bir saat evveline kadar saat 14 te bu Encümen Reisliğine verilmiş olacaktır.

3 — İstiyenler bu işe aid keşifname ve şartnamelerini görmek için Nafıa Müdürlüğüne müracaat edebilirler.

4 — İsteklilerin «1875» lira muvakkat teminat vermeleri ve ehliyet vesikası almak üzere bu miktar iş yaptıklarına dair bonservislerile iki aded vesika fotoğraflarını, bir aded «38», bir aded «8» K. luk damga ve bir aded de bir kuruşluk tayyare pulunu yukarıda 2 nci maddede yazılı günden 3 gün evvel dilekçelerine bağlamak suretile Vilâyete müracaatleri lâzımdır.

5 — Posta ile gönderilecek mektubların dış zarfı mühür mumile iyice kapatılacaktır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2772)

Maliye Vekâletinden:

1 — 0,5 ilâ 1,5 tona kadar Panel tipi karoserli Ford, Şevrole, Enternasyonal, Opel markalardan her hangi birinden olmak şartile beş aded kamyonet veya bu tipte karoserli bulunmadığı takdirde gene ayni markalardan beş aded «şâsi» kamyonet alınacaktır.

Mezkûr sıkletlerde kamyonet bulunmadığı takdirde 2 ilâ 3 tona kadar ayni tip karoserli veya «şasi» Fargo, Doç, Enternasyonal, Bussing markalı olmak şartile dört tane kamyon satın alınacaktır.

«Alınacak kamyonet veya kamyonlardan Panel tipi orijinal karoserliler bulunmadığı takdirde mevcud nümune ve fennî şartnamesinde münderiç vasıflara göre yerli olmak üzere adedlerine göre karoseri yaptırılacaktır.»

2 — 0,5 ilâ 1,5 tona kadar kamyonet şasilerin beheri 3500 liradan beş adedinin muhammen bedeli 17500 liradır. Panel tipinde yaptırılacak karoserilerin beheri 1500 liradan beş adedinin muhammen bedeli 7500 lira olup beş aded karoser ve şasinin mecmu muhammen bedeli 25000 liradır.

2 ilâ 3 tona kadar kamyon şasilerin beheri 5500 liradan dört adedinin muhammen bedeli 22000 liradır. Panel tipinde dört aded karoserin beheri gene 1500 liradan 6000 lira olup dört aded karoser ve şasinin mecmu muhammen bedeli 28000 liradır.

3 — Muvakkat teminatları: beş aded «şasi ve karoseri» kamyonetin 1875 lira ve dört aded «şasi ve karoseri» kamyonun 2100 liradır.

4 — Şartnameler Maliye Vekâleti Levazım Müdürlüğünde veya İstanbulda Dolmabahçede Maliye Evrakı Matbua Ambarından bedelsiz olarak verilir.

5 — Pazarlık 21/4/941 tarihinde pazartesi günü saat 14 te Maliye Vekâleti Levazım Müdürlüğünde müteşekkil Eksiltme Komisyonunda yapılacaktır.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle muvakkat teminat makbuzu veya banka kefalet mektubile birlikte muayyen gün ve saatte Komisyonda bulunmaları. «1897» (2658)

Çankırı Belediye Reisliğinden:

Belediyemizin münhal olan elli lira ücretli zabıtai belediye komiserliği için talib olanların 21/4/941 tarihine musadif pazartesi günü akşamına kadar evrakı müsbitelerile birlikte Çankırı Belediyesine müracaatleri, veya evrakı müsbitelerini göndermeleri ilân olunur. (2842)

Orman Koruma Genel Komutanlığı Satın alma Komisyonundan:

1 — Orman Koruma Genel K. kıt'aları ihtiyacı için 2000 - 3000 çift er kundurası kapalı zarf usulile satın alınacaktır. Eksiltmesi 19 nisan 941 cumartesi günü saat 11 de Orman Koruma Genel K. binasındaki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

2 — Kunduranın beher çiftinin muhammen bedeli 780 kuruş olup muvakkat teminatı 1755 liradır.

3 — Şartnamesi ve nümunesi Ankarada Orman Koruma Genel K. satın alma komisyonunda her gün görülebilir. İsteklilerin muayyen gün ve saatte ilk teminat ve kanunî vesikalarile birlikte teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona vermeleri lâzımdır. «1869» (2644)

Eskişehir Nafıa Müdürlüğünden:

Eskişehir - Sivrihisar yolunun 40 + 884 — 63 + 517 kilometre arasında 30101.64 lira keşif bedelli 33 aded büz ve 0,70 - 5,00 M. açıklığında beton kemerli menfez inşaatı 8/4/941 tarihinden 28/4/941 tarihine musadif pazartesi günü saat 15 e kadar kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme Vilâyet dairesinde Daimî Encümende yapılacaktır.

Muvakkat teminat: 2257,62 liradır.

Bu işe aid keşif, grafik, proje, hususî. fennî şartname, eksiltme şartnamesi ve mukavele projesi ve buna müteferri evrak her zaman Nafıa müdürlüğünde bedelsiz görülebilir.

İsteklilerin ihale tarihinden en az üç gün evvel asgarî «20000» liralık köprü ve menfez veya mümasili işleri muvaffakiyetle yapmış olduğunu gösterir bonservislerine istinaden Vilâyete müracaatle alacakları ehliyetname ve senesi içinde Ticaret Odasından alınmış vesika ile bu kadar işi başarabileceğini gösterir banka referansını 2490 sayılı kanunun tarifi dahilinde teklif mektublarına eklemeleri lâzımdır.

Teklif mektubları 28/4/941 pazartesi günü saat 14 e kadar makbuz mukabilinde Daimî Encümen reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek mektublar mühürlü ve taahhüdlü olacaktır. Postada olacak gecikmeler nazarı itibara alınmaz. (2867)

Elmalı Belediye Reisliğinden:

Elmalı kazasının hazırlanmış 1/2000 mikyasındaki imar plânının 1/1000 ve 1/500 büyültme işi açık eksiltmeye konmuştur. Mezkûr işin keşif bedeli 1187 liradır.

Bu işe aid evrak şunlardır:

A — Şartnamesi,

B — Mukavele projesi,

C — Nafıa Vekâleti yapı işleri, şehir ve kasabaların imar plânlarının tanzimi işlerine aid talimatname.

D — Hususî şartname,

İstekliler bu evrakı Elmalı Belediye Reisliğinden tedarik edebilirler ve yahud Antalya Nafıa Müdürlüğünde görebilirler.

Eksiltme 29/4/1941 tarihinde salı günü saat 15 te Elmalı Belediye Encümeni Eksiltme Komisyonunda yapılacaktır.

Eksiltmeye girebilmek için 80 lira 2 kuruş teminat ve ehliyet vesikası, 1941 yılına aid Ticaret Odası vesikası ibraz edeceklerdir. (2812)

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Ticaret Şubesinden:

100	M3	Çam veya köknar tahta			2,5-4 X 0,25 X 0,025	metre
40	»	» » »			2,5-4 X 0,22 X 0,025	»
50	»	» » » »			2,5-4 X 0,18 X 0,025	»
60	»	» » » »			2,5-4 X 0,12 X 0,025	»
186,300	»	Köknar tahta	20700	aded	4 X 0,15 X 0,015	»
121,868	»	» »	10890	»	4 X 0,14 X 0,02	»
3,375	»	Çam veya köknar	225	»	4 X 0,15 X 0,015	»
11,200	»	» » »	560	»	4 X 0,20 X 0,025	»
19,530	»	» » »	1085	»	4 X 0,18 X 0,025	»
25,—	»	» » »			4 X 0,25 X 0,025	»
11,—	»	» » »			4 X 0,25 X 0,015	»

Yukarıda miktar ve eb'adı yazılı kereste satın alınacağından tamamen veya kısmen vermeye istekli olanların teklif mektublarını 24/4/941 günü akşamına kadar göndermeleri.

Bu keresteye aid şartname hergün Ticaret Şubesinden ve İstanbulda Fındıklıdaki Askerî Fabrikalar Yollama Müdürlüğünden alınabilir. «1946» (2742)

İKİ ESİR

Yazan: *Lajos Zilahy* — 22 — Çeviren: *F. Zâhir Törümküney*

Arada bir başını kaldırıyor, annesinin portresine bakıyor, gözlerile bu işte ona yardım etmesini yalvarıyordu. En ufak bir ses işitse, hemen kulak kabartıyordu.

Nihayet kapı açıldı. Almady'nin sevimli çehresi göründü:

— Miett, gel bakayım buraya!

Madam Varga odadan çıkarken manalı bir tebessümle Miett'in yüzüne baktı.

Miett, dizleri titreyerek babasının odasına girdi. Babasının yüzünde de derin bir heyecanın izlerini farketti. Almady ağır bir sesle söze başladı:

— Madam Varga bana her şeyi anlattı.

Sustu. Bir iki defa hafifçe öksürdü. Sonra aynı sesle devam etti:

— Kızım, benim hayatta senden başka hiç kimsem yoktur. Ben daima senin mes'ud olmanı istedim ve bunun için çalıştım. Madem ki bu çocuğu seviyorsun Allah ikinizi de bahtiyar etsin!

Miett kımıldamadan, heyecan ve sevincden titreyerek babasına bakıyordu. Almady'nin sesi tekrar duyuldu:

— Fakat, dikkat et. Bu hususta vereceğin kararın ehemmiyeti pek büyüktür. Gelip, geçici hislerin tesiri altında kalarak evlenenler, çok defa bedbaht olurlar. Bir gün, senin hayattan memnun olmadığını görürsem, bu bana çok ağır gelir. Yarın sabaha kadar düşün. Eğer kararında ısrar edersen mesele yoktur. Ben şimdiden muvafakat ediyorum.

Gözlerini kaldırdı. Uzun uzun kızının yüzüne baktı. Birdenbire ellerini uzattı. Miett babasının bu hareketile ne demek istediğini anladı. Hemen ilerledi. Ellerini babasının avucları içine bıraktı. Gözleri yavaş yavaş yaşla doluyordu. Anî bir hareketle ellerini çekti. Babasının boynuna sarıldı. Hıçkırıklarını tutamadı. İhtiyar adamın da yanaklarından saadet yaşları süzülüyordu.

Karşı karşıya oturdular. Miett, Peter'i nasıl tanıdığını ve ilk gündenberi ona karşı kalbinde bir zaaf duyduğunu anlatıyor, onun ailevî vaziyeti ve şahsî karakteri hakkında izahat veriyordu. Arada bir takılıyor, o zaman da babası öğrenmek istediği şeyleri sorarak, onun tekrar lâfa başlamasını kolaylaştırıyordu. Saatlerce konuştular. İstikbale dair bir sürü projeler yaptılar.

Miett babasını daha fazla işgal ederek uykusuz kalmasına meydan vermemek için kalktı. İhtiyar adamı tekrar kucakladı. Yanaklarından minnetle öptü odasına çekildi.

Ertesi günü öğleden evvel Almady itina ile giyindi. Sokağa çıktı. Öğleye doğru eve döndü.

Peter hakkında tahkikat yapmak üzere gittiğini saklamadı. Her halde genc adama dair aldığı malûmat kendisini memnun etmiş olacaktı ki; neş'eli bir tavırla Miett'i çağırdı:

— Öğleden sonra küçük beyi bekliyorum, dedi.

Peter aynı gün öğleden sonra, Almady'nin odasında, bir akşam evvel Miett'in oturduğu sandalyede oturuyordu.

Konuşma ciddî ve gayet tabiî bir ahenkle devam ediyordu. Burada şimdi kalbleri Miett'in sevgisile çarpan iki erkek karşı karşıya bulunuyordu. İkisi de Miett'in saadetini istiyor ve bütün mevcudiyetlerile bunu temine azmetmiş görünüyorlardı.

Baba, sakin ve tabiî bir sesle sordu:

— Maaşın ne kadardır?

Peter derhal cevab verdi. Bunun üzerine Almady de Miett'in annesinden kalan ve halen bankada Miett namına yatan paranın miktarını söyledi. Bu meblâğ Peter'in tahmin ettiğinden çok fazlaydı.

Peter'i akşam yemeğine alıkoydular. Yemek esnasında Peter epeyce sıkıldı. Müstakbel kayınpederine nasıl hitab edeceğini bir türlü kestiremedi. Mösyö Almady diye hitab etmek pek resmî ve uygunsuz kaçacaktı. Baba, demek için ise henüz vakit erkendi.

Ayrılırlarken Miett babasının önünde yanağını uzattı. Peter bir saniye tereddüd etti. Sonra kızararak kızı yanağından öptü. Bu suretle ilk defa olarak bir üçüncü şahsın, hem de Miett'in babasının önünde öpüştüler.

Peter, eve vardığı zaman annesi henüz yatmamıştı, doğru onun odasına girdi. Heyecanlı bir sesle:

— Anneciğim... Sana mühim bir şey söyliyeceğim, dedi.

Madam Takaç oğlunun ne söyliyeceğini sanki evvelden keşfetmiş gibi titredi. Gözlerini kırpıştırarak Peter'in yüzüne baktı.

Genc adam, kalbini dolduran saadetini annesine anlatmak için ne süslü kelimeler hazırlamıştı. Fakat şimdi boğazı kuruyor, lâkırdıya nereden ve nasıl başlıyacağını tayin edemiyordu. Birden kısık bir sesle söyledi:

— Anne, ben artık nişanlıyım!

Madam Takaç hafif bir çığlık attı. Sendeledi. Peter, derhal kadıncağızı kucakladı. Yavaşça bir koltuğa oturttu.

Bu nişanlanma hâdisesi hakkında, annesini alâkadar edeceğini tahmin ettiği her malûmatı verdi.

Madam Takaç elini çenesine dayamış, Peter'in lâkırdılarını büyük bir dikkatle dinliyor ve onun verdiği izahata göre, Miett'in hayalini dimağında canlandırmağa çalışıyordu. Oğlunun büyük bir hayranlıkla bahsettiği bu kızı, kendi kendine Aranka ile mukayese ediyor ve neticeyi tabiî Miett'in aleyhine çıkarıyordu. Sonra Miett ismini de beğenmiyor, bu ismi züppeliğin bir timsali gibi telâkki ediyordu. Kızın babasının tanınmış bir adam olması da pek hoşuna gitmiyor, kendi içtimaî mevkiinin onlardan daha aşağı bir seviyede bulunmasını hazmedemiyordu. Aynı zamanda Miett'in drahomasının, Aranka'nınkinden az olduğuna kanaat getiriyordu. Hulâsa, oğlunun bu kızla evlenmeğe karar vermiş olmasından dolayı derin bir teessür duyuyor, fakat hissiyatını açığa vurmaktan çekiniyordu.

Peter bir nokta üzerinde derin derin düşünüyordu. Şimdi Miett'i ve babasını, annesile tanıştırmak ve onları eve, hiç olmazsa bir çaya davet etmek lâzımdı. Evlerinin möblesi pek iftihar edilebilecek bir vaziyette değildi. Annesine gelince; onu cahil ve fazla basit buluyordu. Binaenaleyh baba ve kızın evi ve aile muhiti hakkında fena bir intıba edinmelerinden korkuyordu.

Peter, onların düşünceleri üzerinde müspet bir sürpriz yapmağı temin maksadile, evin eşyalarını, annesinin umumî ahvalini mübalâğalı bir tarzda karikatürize ediyordu.

Nihayet ziyaret günü kararlaştırıldı. Peter bunu kasden akşam karanlığının çöktüğü bir saate tesadüf ettirdi. Misafir odalarının, lâmba ışığı altında daha hoş göründüğünü biliyordu.

Madam Takaç siyah, ipekli bir rob giyerek misafirlerini beklemeğe başladı.

Miett heyecandan kızarmış bir yüzle odaya girdiği zaman, müstakbel kayınvaldesini seri bir bakışla tepeden tırnağa kadar süzdü. Peter, Miett'in hareketlerini büyük bir dikkatle takib ediyordu. Genc kızın hürmetle eğilerek annesinin elini öptüğünü gördüğü zaman gözleri yaşardı.

Bir kaç dakika sonra, bütün endişelerinin boş ve manasız olduğunu anladı. Madam Takaç sanki kırk yıllık ahpabmış gibi Miett'in babasile konuşuyor, arada bir kızın kolunu, omzunu okşuyordu. **(Arkası var)**